

РЕШЕНИЕ

№ 90

гр. Бургас, 21.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Събина Н. Христова Диамандиева

Членове: Албена Янч. Зъбова Кочовска
Калина Ст. Пенева

при участието на секретаря МАРИНА Д. ДИМОВА
като разгледа докладваното от Калина Ст. Пенева Въззивно гражданско дело
№ 20212000500351 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

Постъпила е **въззивна жалба** от АС. С. П. с ЕГН *****, с адрес в ****, със съдебен адрес в ****, чрез процесуален представител адв. С.К. срещу решение № 232/10.06.2021 год. по гр.д.№ 1763/2020 год. по описа на Бургаския окръжен съд, с което е **отхвърлен иска** на АС. С. П. с ЕГН *****, с адрес в ****, със съдебен адрес в ****, против Прокуратура на Република България с административен адрес: ****, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **53 620,62 лв.**, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили в резултат на незаконно обвинение за извършено престъпление, ведно със законната лихва върху главницата, както следва: **сумата от 12 974,20 лв.** върху сумата от 32167,42 лв., считано от 26.07.2016 год. до завеждане на исковата молба и **8 652,80 лв.** върху сумата от 21 453,20 лв., считано от 26.07.2016 год. до завеждането на исковата молба, както и **законна лихва** върху главницата от подаването на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

Във въззивната жалба се твърди, че решението е неправилно. Подробно е изложена фактическата обстановка по спора, като се твърди, че ищецът е

извършил погасяване на чуждо задължение и са установени предпоставките за ангажиране на обективната, гаранционно- обезпечителна отговорност на държавата по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ. Изложени са съображения за наличие на причинно-следствена връзка между плащането на парични суми на НАП от ищеца и повдигнатото от ответника обвинение в извършване на престъпление, като се твърди, че ако е нямало повдигнато обвинение, ищецът не би платил сумите. Направено е искане за отмяна на обжалваното решение, за уважаване на предявения иск и за присъждане на разноските по делото за двете съдебни инстанции.

В дадения срок не е постъпил **отговор** от въззиваемия - Прокуратура на Република България.

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирано лице чрез надлежно упълномощен процесуален представител, срещу акт на съда, който подлежи на въззивно обжалване и е **ДОПУСТИМА**.

С обжалваното решение Бургаският окръжен съд се е произнесъл по претенции за имуществени вреди с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.

В открито съдебно заседание въззивникът поддържа въззивната жалба, прави искане за отмяна на решението, за уважаване на предявения иск и присъждане на съдебните разноси.

Прокурорът при БАП излага становище за неоснователност на жалбата и правилност на обжалваното решение, прави искане за потвърждаване на решението.

Бургаският апелативен съд, като взе предвид изложеното по-горе и събраните по делото доказателства, намира от фактическа и правна страна следното:

При проверка по чл.269 от ГПК се установи, че обжалваното решение е постановено от законен съдебен състав, в съответната форма, при наличие на задължителните реквизити **и е валидно**.

Като постановено по допустими искиви претенции, решението е допустимо.

Исковите претенции на ищеца АС. С. П. срещу Прокуратурата, за заплащане на сумата от 53 620,62 лв. - обезщетение за имуществени вреди, настъпили в резултат на незаконно обвинение за извършено престъпление, ведно със законната лихва, както следва: сумата от 12 974,20 лв. върху сумата

от 32167,42 лв., считано от 26.07.2016 год. до завеждане на исковата молба и 8 652,80 лв. върху сумата от 21 453,20 лв., считано от 26.07.2016 год. до завеждането на исковата молба, както и законна лихва до окончателното изплащане на задължението, са основани на твърдението на ищеца в исковата молба, че в резултат на незаконното обвинение повдигнато спрямо него за извършено престъпление е платил в полза на бюджета, по сметки на ДП“Приморие“-Бургас, в периода от 12.04.2008 год. до 14.08.2009 год., като пълномощник на едноличния собственик на капитала на „Пени 2000“ ЕООД П.П., за погасяване на данъчни задължения на дружеството, суми както следва: на 28.07.2014 год. извършил плащане на сумата от 32 167,42 лв. и на 07.10.2014 год. извършил плащане на сумата от 21 453,20 лв. Поради прекратяване на наказателното производство срещу него ищецът твърди, че платените от него суми за задължения на дружеството са имуществени вреди претърпени в пряка причинно-следствена връзка с повдигнатото обвинение, които ответникът следва да му възстанови на осн. чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, ведно с претендираните лихви, поддържа исковете, ангажира доказателства, прави искане за присъждане на съдебните разноски.

Ответникът с депозирания отговор е оспорил исковите претенции. Твърди, че плащането от страна на ищеца е извършено в полза на трето лице, за погасяване на чужди задължения и не се намира в пряка причинно-следствена връзка с обвинението, поради което предявеният иск следва да бъде отхвърлен. Направено е евентуално възражение за погасяване по давност на част от вземанията за лихви на основание чл. 111 б. “в” от ЗЗД.

Не се спори по приетата от окръжния съд фактическа обстановка, която се установява от събраните по делото доказателства. Установено е по делото, че ищецът е бил привлечен като обвиняем с постановление от 15.07.2014 год. за престъпление по чл. 255, ал. 3, вр. ал. 1, т. 2 предл. първо, т. 6 предл. първо и второ и т 7, вр. чл. 26, ал. 1 от НК от Окръжна прокуратура-Бургас по ДП 136/2011 г. по описа на ОСлО ДП- Бургас, ДП № 109/2009 г., вх. № 1222/2009 г. по описа на ОП - Бургас. Обвинението е повдигнато за това, че ищецът, в качеството му на пълномощник на едноличния собственик на капитала на „Пени 2000“ ЕООД - П.Н.П., съгласно търговско пълномощно, нотариално заверено под № 1346/26.09.2007 г. на нотариус С.Д., избегнал установяването и плащането на данъчни задължения в особено големи размери, за общо 13 данъчни периода, за сумата от общо 32 167,42 лева, представляващи дължим

данък върху добавената стойност, и приспаднал наследващ се данъчен кредит в посочения размер от 32 167,42 лева, по смисъла на чл. 68, ал. 1 от ЗДДС, като потвърдил неистина в 13 броя справки декларации по ЗДДС, които подал пред ТД на НАП - Бургас на основание чл. 125, ал. 1 от ЗДДС, в които справки декларации отразил данъчни фактури по доставки с право на пълен данъчен кредит, без да е налице доставка по смисъла на чл. 6 от ЗДДС, които предоставил на счетоводителя П.Д.К., за да бъдат включени в месечните отчети - справки декларации по ДДС, подадени по електронен път от счетоводителя, съгласно уведомления за електронен адрес, и съставил документи с невярно съдържание - отчети, регистри - дневници за покупките на дружеството. **На 28.07.2014 г., в качеството си на наредител, ищецът внесъл в полза на ДП Приморие сумата от 32167,42 лева, с посочено основание за плащане - ИД **** г. за ДДС, дължимо от задълженото лице „Пени 2000“ ЕООД.** С постановление от 08.08.2014 год. на ОП- Бургас, са приети възраженията на защитника на обвиняемия, относно извършената икономическа експертиза, определила дължимите законни лихви на просроченото държавно вземане, като е указано назначаването на повторна експертиза, която да ги определи. **На 07.10.2014 г., обвиняемият - ищец, извършил от разплащателната си сметка превод към ДП - Поморие в размер на 21 453,20 лева, с основание и.д. **** за лихва със задължено лице “Пени 2000“ ЕООД.** Повдигнатото от прокуратурата обвинение е внесено в Окръжен съд-Бургас, с постановление от 12.11.2014 г., с предложение за образуване на производство, при което обвиняемият - ищец да бъде освободен от наказателна отговорност и му се наложи административно наказание на основание чл. 78а от НК, поради плащането на дължимото данъчно задължение в бюджета, както и дължимите за него лихви. Производството по това дело е прекратено и делото е върнато на прокуратурата, поради констатирани съществени пороци. По делото е представено постановление от 25.09.2015 г., с което е прекратено частично досъдебното производство по ДП № 136/2011 г. по описа на ОСО при ОП - Бургас, ДП № 109/2009 г. и вх. № 1222/2009 г. по описа на ОП - Бургас, в частта относно размера на избегнатото установяване и плащане на данъчно задължение, като е посочено, че обвиняемият е избегнал установяването и плащането на данъчни задължения в особено големи размери за сума в общ размер на 32 106.88 лева. С постановление от 05.11.2015 г., обвинението по

горепосоченото досъдебно производство, отново е внесено в Окръжен съд Бургас, с предложение за образуване на производство, при което обвиняемият - ищец да бъде освободен от наказателна отговорност и му се наложи административно наказание на основание чл. 78а от НК. По така повдигнатото обвинение е било образувано НАХД № 1129/2015 г. по описа на Окръжен съд Бургас. С определение, произнесено в проведено съдебно заседание на 08.06.2016 г., съдът е прекратил производството по делото и го е върнал на прокурора, тъй като е установил наличието на абсолютни процесуални пречки за развитието на процедурата по производството, предвид факта, че в приетата съдебно - счетоводна експертиза са установени нови фактически положения, различни от тези, които са изложени и приети от прокурора в постановлението му до съда. **С постановление от 19.07.2016 г., воденото срещу ищеца АС. С. П. досъдебното производство по ДП № 136/2011 г. по описа на ОСО при ОП - Бургас, ДП № 109/2009 г. и вх. № 1222/2009 г. по описа на ОП - Бургас е прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 и чл. 199 от НПК**, тъй като е установено, че обвиняемият е укрил данъчни задължения за сумата от общо 491,17 лева, поради което макар формално да са укрити данъчни задължения, то не се покриват признаците на престъплението за което му е повдигнато обвинение.

Поради липса на счетоводни документи и необявяване на ГФО на дружеството "Пени 2000" ЕООД в Търговския регистър, вещото лице по допусканияте от окръжния съд основна и допълнителна съдебно-счетоводни експертизи не е успяло да установи какво е било финансовото състояние на дружеството към 2014 г., когато са извършени плащанията от ищеца към ТД на НАП. От заключението на вещото лице е установено, че в информационната система и архива на ТД на НАП - Бургас, общия размер на публичните задължения на „Пени 2000“ ЕООД е 57 318,69 лева. Изпълнително дело № **** г. по описа на ТД на НАП е било образувано на 07.06.2011 г., като от датата на образуването му до датата на направените от ищца преводи, по изпълнителното производство не са постъпвали суми. Преведените от ищеца суми са постъпили по изпълнително дело № **** г. по описа на ТД на НАП, като с тях са погасени задължения по РА № **** г., а именно - задължение за данък върху добавената стойност в размер на 49 997,26 лева и задължение за корпоративен данък в размер на 3 623,36 лева. С внесената сума от 32 167,42 лв. са погасени задължения за данък върху

добавената стойност по РА № ****Г. на ТД на НАП Бургас както следва : главница данък върху добавената стойност в размер на 31 796,20 лв. за данъчен период 01.12.2008г. - 31.12.2008г.; главница данък върху добавената стойност в размер на 371,22 лв. за данъчен период 01.02.2008г. - 29.02.2008г., а със сумата в размер на 17 829,84 лв. са погасени задължения за данък върху добавената стойност както следва: главница данък върху добавената стойност в размер на 14 092,12 лв. за данъчен период 01.12.2008г. - 31.12.2008г.; главница данък върху добавената стойност в размер на 3 547,11 лв. за данъчен период 01.02.2009г. - 28.02.2009г. и главница данък върху добавената стойност в размер на 190,61 лв. за данъчен период 01.01.2009г. - 31.01.2009г. Ревизионен акт № **** г. на ТД на НАП Бургас е бил издаден на основание чл. 119, ал. 3 от ДОПК, въз основа на извършена ревизия на „Пени 2000“ ЕООД и обхваща установяването на задължения за корпоративен данък за периода от 13.09.2007 г. до 31.12.2008 г., данък по чл. 194, и чл. 204 ЗКПО за периода от 13.09.2007 г. до 31.12.2008 г. и данък върху добавената стойност за периода от 16.07.2007 г. до 29.02.2009 г. След съпоставка на периода, за който е повдигнато обвинение на ищеца, а именно от 12.04.2008 г. до 14.08.2009 г., и установените задължения за ДДС по ревизионен акт, вещото лице Лазарова е установила, че има съвпадение за два данъчни периода по обвинението и ревизионния акт - 01.01.2009 - 31.01.2009 год. и 01.02.2009 - 28.02.2009 година. Установените задължения за ДДС по ревизионен акт за първия от горните периоди м.януари 2009 год. е 190,61 лв., а за втория м.февруари е 3 547,11 лв. Съгласно обвинението, за данъчен период 01.01.2009 - 31.01.2009 год. ищецът е избегнал установяването и плащането на данъчни задължения в размер на 3 559,61 лв., като е използвал документ с невярно съдържание ДФ №1/19.01.2009 год. с данъчна основа 17 798,05 лв. и ДДС в размер на 3 559,61 лв. Също според обвинението, за данъчен период 01.02.09 - 28.02.09 год. ищецът е избегнал установяването и плащането на данъчни задължения в размер на 5,47 лв., като е използвал документи с невярно съдържание-ДФ №6051030065/16.02.09 год. с данъчна основа 19,97 лв. и ДДС в размер на 3,99 лв. и ДФ №0300015967/14.02.09 год. с данъчна основа 7,41 лв. и ДДС 1,48 лв. В съдебното заседание от вещото лице е уточнено, че големият размер на дължимия ДДС по ревизионен акт се дължи на доставка през м.декември 2008 година, за която е начислено ДДС в размер на 45 888,32 лв., докато според обвинението за данъчен период

01.12.2008 год. - 31.12.2008 год. не са констатирани различия между деклариран и установен данни. Установените задължения по ревизионен акт № **** год. са общо в размер на 83 589,16 лв.

При анализ на обстоятелствата установени по делото става ясно, че ищецът в качеството му на физическо лице доброволно е внесъл в полза на трето лице по сметки на НАП сочените от него суми, както следва: на 28.07.2014 год. извършил плащане на сумата от 32 167,42 лв. и на 07.10.2014 год. извършил плащане на сумата от 21 453,20 лв., **за погасяване на данъчни задължения на дружеството „Пени 2000“ ЕООД П.П., за които е било образувано изпълнително дело № **** год. на ТД на НАП.** След постъпване на сумите, същите са разпределени от данъчноизпълнителния орган за погасявания на задължения на дружеството по ревизионен акт, за които не се спори, че не е бил отменен и е влязъл в сила.

Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че извършеното деяние не е престъпление. Разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ сочи, че обезщетение се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, **които са пряка и непосредствена последица от увреждането,** независимо от това дали са причинени виновно от длъжностно лице.

Практиката на ВКС приема, че непосредствените вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преките вреди от своя страна обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на делинквентите и вредите. /Решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 г.о. на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на 4 г.о. на ВКС, Решение № 1365 от 26.08.2009 г. на ВКС по гр. д. № 4907/2007 г., IV г. о., ГК и др. /

Следователно, за да се ангажира безвиновната гаранционно-обезпечителна имуществена отговорност на държавата в лицето на прокуратурата, в случаите по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ не е достатъчно да се установи наличието на незаконно повдигнато обвинение и вреда за ищеца под формата на намаляване на неговото имущество, но следва да се установи и това, че намаляването на неговото имущество е в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с незаконното обвинение. В случая последната

предпоставка не е налице. Установи се по делото, че паричните суми са били внесени от ищеца доброволно, а не по принуда. Без значение е какви са били неговите подбуди за внасяне на сумите и, че с внасянето им ищецът е целял облекчаване на положението си по повдигнато обвинение. Важно е, че извършените плащания на парични суми не са предвидени като закономерна последица от повдигнатото обвинение и, че тези плащания са извършени от ищеца не в полза на държавата, а в полза на трето задължено спрямо държавата лице - дружеството „Пени 2000“ ЕООД П.П., поради което връзката между плащането извършено от ищеца и постъпването на сумата в бюджета е опосредена, а не пряка. С плащането на сумите в полза на третото лице, на осн. чл.74 от ЗЗД ищецът е встъпил в правата на държавата спрямо него. За платените суми от ищеца в полза на третото лице е налице друг правен ред за защита и той е насочване на претенции срещу дружеството, чието имущество се е увеличило в пряка връзка с намаляването на имуществото на ищеца. Това по правило изключва възможността платената сума да се търси от друг правен субект извън този, в чиято полза е извършено плащането, тъй като единствено последният е пасивно материално легитимиран да отговаря за извършеното в негова полза плащане. Това изцяло изключва пряката причинно-следствена връзка между намаляването на имуществото на ищеца поради извършените процесни плащания и повдигнатото незаконно обвинение. В подкрепа на този извод е и обстоятелството, че вземането на ищеца спрямо дружеството по чл.74 от ЗЗД, би съществувало и при законност на обвинението.

Горното сочи неоснователност на възраженията на въззивника и липса на всички предвидени в закона кумулативни предпоставки за присъждане на претендираното обезщетение за имуществени вреди в полза на ищеца, поради което исковите претенции за главница и лихви са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени от съда.

Като е стигнал до идентични правни изводи за неоснователност на исковите претенции, Бургаският окръжен съд е постановил правилно съдебно решение, което следва да бъде **потвърдено** от настоящия съд.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 232/10.06.2021 год. по гр.д.№ 1763/2020 год. по описа на Бургаския окръжен съд.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния касационен съд с касационна жалба, в едномесечен срок от връчване на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____